A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2008. június 26. *

A C-329/06. és C-343/06. sz. egyesített ügyekben,

az EK 234. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyában, amelyeket a Verwaltungsgericht Sigmaringen (Németország) (C-329/06. sz. ügy) és a Verwaltungsgericht Chemnitz (Németország) (C-343/06. sz. ügy) a Bírósághoz 2006. július 28-án, illetve 2006. augusztus 8-án érkezett, 2006. június 27-i és 2006. augusztus 3-i határozatával terjesztett elő az előtte,

**Arthur Wiedemann** (C-329/06. sz. ügy)

és

a **Land Baden-Württemberg,**

valamint

* Az eljárás nyelve: német.

**Peter Funk** (C-343/06. sz. ügy)

és

a **Stadt Chemnitz**

között folyamatban lévő eljárásokban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Rosas tanácselnök (előadó), J. N. Cunha Rodrigues, J. Klučka, A. Ó Caoimh és A. Arabadjiev bírák,

főtanácsnok: Y. Bot,
hivatalvezető: Fülöp B. tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2007. szeptember 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– A. Wiedemann képviseletében G. Stöger Rechtsanwalt,

– P. Funk képviseletében A. M. Kohn Rechtsanwalt,

– a Land Baden-Württemberg képviseletében F. Laux, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében M. Lumma és C. Schulze-Bahr, meghatalmazotti minőségben,

– az olasz kormány képviseletében I. M. Braguglia, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Fiorentino avvocato dello Stato,

– a portugál kormány képviseletében L. Fernandes és M. Ribes, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Közösségek Bizottsága képviseletében G. Braun és N. Yerrell, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2008. február 14-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

**Ítéletet**

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek a 2003. szeptember 29-i 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 4. kötet, 447. o.) módosított, a vezetői engedélyekről szóló, 1991. július 29-i 91/439/EGK tanácsi irányelv (HL L 237., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 317. o., a továbbiakban: 91/439 irányelv) 1. cikke (2) bekezdésének, 7. cikke (1) bekezdésének és 8. cikke (2) és (4) bekezdésének az értelmezésére irányulnak.

2 A kérelmeket az Arthur Wiedemann és a Land Baden-Württemberg között (C-329/06. sz. ügy), illetve Peter Funk és a Stadt Chemnitz (C-343/06. sz. ügy) között amiatt folyamatban lévő jogviták keretében terjesztették elő, hogy a Németországi Szövetségi Köztársaság megtagadta A. Wiedemann és P. Funk részére a Cseh Köztársaságban azt követően kiadott vezetői engedélyek elismerését, hogy a közigazgatási hatóság német vezetői engedélyeiket kábítószer-, illetve alkoholfogyasztás miatt visszavonta.

## Jogi háttér

*A közösségi szabályozás*

3 Az 1996. július 1-jétől a közösségi gépjárművezetői engedély bevezetéséről szóló, 1980. december 4-i 80/1263/EGK első irányelv (HL L 375., 1. o.) helyébe lépett 91/439 irányelv első preambulumbekezdése szerint:

„[…] a közös közlekedéspolitika értelmében, a közúti forgalombiztonság javításának és a közlekedés megkönnyítésének elősegítéseként, valamint azon személyek mozgásának megkönnyítésére, akik a letelepedési helyüktől eltérő tagállamban tették le a járművezetői vizsgát, kívánatos a közösségi minta szerinti nemzeti vezetői engedély kölcsönös elismerése a tagállamok részéről az engedélyek cseréjének bárminemű kötelezettsége nélkül”.

4 Ezen irányelv negyedik cikke kimondja:

„[…] a közúti közlekedésbiztonság érdekében a vezetői engedély kiállítására vonatkozó minimumkövetelményeket rögzíteni kell”.

5 A 91/439 irányelv utolsó preambulumbekezdése értelmében:

„[…] a közúti közlekedésbiztonsággal és forgalommal kapcsolatos okokból a tagállamoknak képesnek kell lenniük alkalmazni a vezetői engedélyek visszavonására,

valamint ideiglenes és végleges bevonására vonatkozó nemzeti rendelkezéseiket minden olyan engedély jogosultjára, aki szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik azok területén.”

6 A 91/439 irányelv 1. cikk e a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok ezen irányelv rendelkezéseivel összhangban nemzeti vezetői engedélyt vezetnek be, az I. vagy Ia. mellékletben leírt közösségi mintának megfelelően. […]

(2) A tagállamok az általuk kiállított vezetői engedélyeket kölcsönösen elismerik.

(3) Ha egy érvényes nemzeti vezetői engedély jogosultja szokásos tartózkodási helyre tesz szert az engedélyt kiállító tagállamtól eltérő tagállamban, akkor a fogadó tagállam az engedélyek érvényességi idejéről, az orvosi vizsgálatokról és az adózási rendelkezésekről szóló saját nemzeti szabályait alkalmazhatja az engedély jogosultjára, és rávezetheti az engedélyre az igazgatási szempontból nélkülözhetetlen információkat.”

7 A 91/439 irányelv 7. cikkének (1) bekezdése szerint vezetői engedélyt ezenkívül csak azoknak a kérelmezőknek adhatnak ki:

„a) akik jártassági és magatartási, valamint elméleti vizsgát tettek, valamint megfeleltek az egészségügyi követelményeknek a II. és III. melléklet rendelkezéseivel összhangban;

b) akiknek szokásos tartózkodási helye annak a tagállamnak a területén található, amelyik a vezetői engedélyt kiadja, vagy aki bizonyítani tudja, hogy tanulmányi céllal ott töltött legalább hat hónapot.”

8 Ezen irányelv „A gépi meghajtású járművek vezetésére vonatkozó testi és szellemi alkalmassági minimumkövetelmények” címet viselő III. mellékletének 14. pontja értelmében az alkoholfogyasztás súlyos veszélyt jelent a közúti közlekedésbiztonságra, és a probléma súlyosságának figyelembevételével az orvostudomány szakembereinek nagyfokú körültekintést kell tanúsítaniuk. E melléklet 14.1. pontjának első bekezdése szerint „[azoknak] a kérelmezőknek vagy járművezetőknek, akik alkoholfüggőségben szenvednek, vagy nem képesek tartózkodni az egyidejű alkoholfogyasztástól és vezetéstől, nem adható ki, illetve nem újítható meg a vezetői engedély”. Az említett 14.1. pont második bekezdése alapján „azon kérelmezők vagy járművezetők részére, akik korábban alkoholfüggőségben szenvedtek, vezetői engedély csak akkor adható ki, illetve újítható meg, ha egy bizonyos idő igazoltan absztinenciában telt, továbbá ha a kérelmet a hatáskörrel rendelkező egészségügyi hatóság véleménye alátámasztja, és az érintettek rendszeres orvosi felülvizsgálaton vesznek részt”.

9 Ugyanezen melléklet 15. pontja értelmében „[az] olyan kérelmezőknek vagy járművezetőknek, akik pszichotróp anyagoktól függenek, vagy bár függőségük nem áll fenn az ilyen anyagok vonatkozásában, de rendszeresen visszaélnek azokkal, vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg egyik járműkategóriában sem”. E melléklet 15.1. pontja előírja, hogy „[vezetői engedély nem adható ki, illetve nem újítható meg olyan kérelmezők vagy járművezetők részére, akik bármilyen formában rendszeresen fogyasztanak a jármű biztonságos vezetéséhez szükséges képességeket károsító pszichotróp anyagokat, ha a felszívódó mennyiség akkora, hogy káros befolyást gyakorol a vezetésre. Ez alkalmazandó minden olyan egyéb gyógyszerre, illetve gyógyszer-kombinációra, amelyek befolyást gyakorolnak a vezetési képességekre”.

10 Ugyanezen melléklet 5. pontjából következik, hogy a tagállamok a vezetői engedélyek kiadása vagy további megújítása során az e mellékletben megállapítottaknál szigorúbb követelményeket is előírhatnak a szükséges orvosi vizsgálattal kapcsolatban.

11 A 91/439 irányelv 7. cikkének (5) bekezdése szerint:

„Senki nem rendelkezhet több mint egy tagállam által kiállított vezetői engedéllyel”.

12 Ezen irányelv 8. cikke szerint:

„[…]

(2) A büntetőjogi és a rendőrségi jogszabályok területiségére vonatkozó alapelvre is figyelemmel a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam a vezetés jogának korlátozására, felfüggesztésére, valamint visszavonására vagy megszüntetésére vonatkozó nemzeti rendelkezéseit alkalmazhatja egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély jogosultjára, és szükség esetén e célból lecserélheti az engedélyt.

[…]

(4) Egy tagállam megtagadhatja egy másik tagállam által olyan személy részére kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, akivel szemben az előbbi állam területén a (2) bekezdésben említett egyik intézkedést alkalmazták.

[…]”

13 Az említett irányelv 9. cikkének első bekezdése értelmében „szokásos” tartózkodási hely alatt azt a helyet kell érteni, „ahol az adott személy általában él, vagyis ahol egy naptári évben legalább 185 napot tölt, személyes és foglalkozásával összefüggő kötöttségei miatt, vagy foglalkozási kötöttségekkel nem rendelkező személy esetén, olyan személyes kötöttségei miatt, amelyek szoros kapcsolatra utalnak az adott személy és azon hely között, ahol él”.

14 A 91/439 irányelv 12. cikkének (3) bekezdése előírja:

„A tagállamok segítik egymást ennek az irányelvnek a végrehajtásában, és szükség esetén információcserét folytatnak az általuk nyilvántartott engedélyekről.”

*A nemzeti szabályozás*

A más tagállamban kiállított vezetői engedélyek elismerésével kapcsolatos szabályozás

15 Az 1998. augusztus 18-i (BGBl. 1998. I., 2214. o.), a személyek közúti közlekedésben való részvételének engedélyezéséről szóló rendelet (a vezetői engedélyekre vonatkozó rendelet) (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr [Fahrerlaubnis-Verordnung], a továbbiakban: FeV) 28. cikkének (1), (4) és (5) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(1) Azon személyek, akik érvényes EU- vagy EGT-vezetői engedéllyel rendelkeznek, és szokásos tartózkodási helyük a 7. § (1) vagy (2) bekezdése értelmében a Németországi Szövetségi Köztársaságban van, jogosultak – a (2)–(4) bekezdésben foglalt korlátozásokra is figyelemmel – az engedélyben feltüntetett jogosultság keretein belül belföldön gépi meghajtású járműveket vezetni. A külföldi vezetői engedély kikötéseit belföldön is figyelembe kell venni. A vezetői engedélyekre a jelen rendeletben foglaltak alkalmazandók, amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik.

[…]

(4) Az (1) bekezdés szerinti jogosultság nem vonatkozik azokra az EU- vagy EGT-vezetői engedéllyel rendelkező személyekre,

[…]

3. akiknek a vezetői engedélyét belföldön bíróság ideiglenesen vagy jogerősen, vagy közigazgatási hatóság azonnal végrehajthatóan vagy jogerősen visszavonta, akik esetében a vezetői engedély megadását jogerősen megtagadták, vagy akiknek a vezetői engedélyét csak azért nem vonták vissza, mert időközben lemondtak róla,

[…]

(5) A (4) bekezdés 3. és 4. pontjában foglalt határozatok valamelyikét követően az EU- vagy EGT-vezetői engedély belföldön történő használatára vonatkozó jog

kérelem alapján adható meg, ha a visszavonás vagy az eltiltás alapjául szolgáló okok már nem állnak fenn […].”

A vezetői engedély visszavonására vonatkozó szabályozás

16 A büntető törvénykönyv (Strafgesetzbuch) 69. §-a szerint a büntetőbíróság a vezetői engedélyt visszavonja, ha az elkövetett cselekményből az következik, hogy az eljárás alá vont személy a járművezetésre alkalmatlan. Ugyanezen törvénykönyv 69a. §-a szerint, ha a bíróság az engedélyt visszavonja, köteles elrendelni, hogy hat hónaptól öt évig terjedő időtartamra nem adható ki új vezetői engedély (eltiltás). Az eltiltás bizonyos körülmények között végleges hatályú is lehet.

17 Az FeV 46. §-a értelmében, amely rendelkezés a közúti közlekedésről szóló törvény (Straßenverkehrsgesetz) 3. §-ának végrehajtására irányul, amennyiben a vezetői engedéllyel rendelkező személy járművezetésre alkalmatlannak bizonyul, a vezetői engedély kiállítására jogosult hatóság köteles vezetői engedélyét visszavonni. Az említett 46. § (5) bekezdése szerint a vezetői engedély visszavonásával a vezetési jog megszűnik. Amennyiben az engedélyt külföldön állították ki, annak visszavonása a járművezetési jog belföldön való megszűnését eredményezi.

A vezetési alkalmasságra vonatkozó szabályozás

18 Az FeV „Alkalmasság” címet viselő 11. §-a értelmében:

„(1) A vezetői engedélyt kérelmezőknek meg kell felelniük az ehhez szükséges testi és szellemi követelményeknek. E követelményeknek különösen akkor nem felelnek

meg, ha a 4. vagy 5. melléklet szerinti megbetegedés vagy fogyatékosság áll fenn, amely a gépjárművek vezetésére való alkalmasságot vagy feltételes alkalmasságot kizárja. […]

(2) Ha olyan tényekre derül fény, amelyek a vezetői engedélyt kérelmező személy testi vagy szellemi alkalmasságával kapcsolatban kétségekre adnak okot, úgy a vezetői engedély kiállítására jogosult hatóság a vezetői engedély kiadására vagy meghosszabbítására, illetve a korlátozások vagy kikötések elrendelésére vonatkozó határozat előkészítése érdekében elrendelheti, hogy a kérelmező nyújtson be orvosi szakvéleményt […].

(3) Az alkalmassággal kapcsolatos kétségek tisztázására a (2) bekezdésben foglalt célok érdekében államilag elismert, vezetésre való alkalmassági vizsgálat elvégzésére jogosult szakértői szerv által készített szakvélemény (orvosi-pszichológiai szakvélemény) benyújtása rendelhető el, [többek között]

[…]

4. a közúti közlekedésről szóló törvény súlyos vagy ismételt megsértése, vagy a közúti közlekedéssel vagy a gépjárművezetői alkalmassággal összefüggő bűncselekmény esetén […]

vagy

5. a vezetői engedély újbóli kiadása során,

[…]

b) ha a vezetői engedély visszavonása a 4. pontban felsorolt okok valamelyikén alapul.

[…]

(8) Ha az érintett személy nem hajlandó magát alávetni a vizsgálatnak, vagy ha a vezetői engedély tárgyában hatáskörrel rendelkező hatóság részére határidőn belül nem nyújtja be a szakvéleményt, amelynek benyújtására előzőleg felszólították, az illetékes hatóság határozatában vélelmezheti az érintett személy alkalmatlanságát. […]"

19 Az FeV „Az alkalmassággal kapcsolatos kétségek tisztázása alkohollal összefüggő problémák esetén" című 13. §-a felhatalmazza az illetékes hatóságokat arra, hogy bizonyos körülmények esetén orvosi-pszichológiai szakvélemény benyújtását rendeljék el a vezetői engedély kiállítása vagy meghosszabbítása, vagy a vezetési joggal kapcsolatos korlátozások, illetve kötelezettségek előírása végett. Erre különösen akkor kerül sor, ha orvosi szakvélemény vagy bizonyos tények túlzott alkoholfogyasztásra utalnak, vagy ha a közúti közlekedés szabályainak többszöri megsértésére alkoholos befolyásoltság állapotában került sor.

20 Az FeV „Az alkalmassággal kapcsolatos kétségek tisztázása kábítószerekkel és gyógyszerekkel összefüggő problémák esetén" című 14. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A vezetői engedély kiállítása vagy meghosszabbítása, vagy a vezetési joggal kapcsolatos korlátozások, illetve kötelezettségek előírása végett az illetékes hatóságok

orvosi szakvélemény benyújtását rendelik el (11. §, (2) bekezdés, harmadik mondat), ha bizonyos tények alapján a következőkre lehet következtetni:

1. az 1998. január 26-i törvénnyel (BGBl. [1998] I., 160. o.) módosított, a kábítószerekről szóló törvény [(Gesetz über den Verkehr mit Betäubungsmitteln [Betäubungsmittelgesetz])] 1994. március 1-jén közzétett, hatályos változata (BGBl. [1994] I., 358. o.) értelmében vett kábítószer-függőség vagy egyéb pszichoaktív hatású anyagtól való függőség áll fenn,

2. a kábítószerekről szóló törvény értelmében vett kábítószer-fogyasztásról van szó, […]

(2) Az (1) bekezdésben foglalt célok érdekében orvosi-pszichológiai szakvélemény benyújtását kell elrendelni,

1. ha a vezetői engedélyt az (1) bekezdésben szereplő okok valamelyike miatt visszavonták, vagy

2. ha annak vizsgálata szükséges, hogy az érintett személy esetében továbbra is fennáll-e a kábítószer-függőség, vagy – anélkül, hogy függőség állna fenn – továbbra is használ az (1) bekezdésben említett szereket.”

21 Az FeV 20. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a vezetői engedély korábbi visszavonás után történő újbóli megadására a vezetői engedély első alkalommal történő megadására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. E § (2) bekezdése szerint az illetékes hatóság ugyan eltekinthet az engedély megadásával kapcsolatos vizsgák újbóli letételének előírásától, ha semmi nem utal arra, hogy a kérelmező már nem rendelkezik az ehhez szükséges ismeretekkel és alkalmassággal; ugyanezen § (3) bekezdése szerint azonban ez nem érinti az FeV 11. §-a (3) bekezdése első albekezdésének 5. pontjában előírt orvosi-pszichológiai szakvélemény benyújtásának kötelezettségét.

## Az alapeljárások és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

*A C-329/06. sz. ügy*

22 A. Wiedemann német állampolgár 1995. június 30-a óta tartózkodik Németországban, korábban Bad Waldsee-i, majd Wangen im Allgäu-i lakos.

23 2002. április 29-én a Landratsamt Ravensburg (ravensburgi körzeti közigazgatási hatóság) kétéves próbaidővel B kategóriájú vezetői engedélyt adott ki számára. 2003. szeptember 2-án A. Wiedemannt kötelezték arra, hogy egy közúti szabálysértés elkövetése miatt utánképzésen vegyen részt. Egy 2004. március 20-án elvégzett vizeletvizsgálat heroin és kannabisz fogyasztására utaló jeleket mutatott ki nála. Ekkor A. Wiedemann elismerte, hogy rendszeresen fogyaszt kannabiszt.

24 2004. április 14-i határozatával a Landratsamt Ravensburg A. Wiedemann vezetői engedélyét visszavonta azzal az indokkal, hogy A. Wiedemann kábítószer-fogyasztása miatt gépjárművek vezetésére alkalmatlan.

25 Az érdekelt által e határozattal szemben benyújtott ellentmondását a Regierungspräsidium Tübingen (tübingeni kormányzóság) 2004. augusztus 16-án kelt, 2004. szeptember 20-án jogerőre emelkedett határozatával elutasította.

26 2004. szeptember 19-én, egy vasárnapi napon Karlovice város (Cseh Köztársaság) vezetői engedély kiállítására jogosult hatósága A. Wiedemann vezetési jogát elismerő határozatot fogadott el. 2004. október 1-jén B kategóriájú vezetői engedélyt állított ki részére, a jogosult lakóhelyeként „Bad Waldsee, Németország" megjelölésével.

27 A. Wiedemann ezzel a vezetői engedéllyel Németországban részt vett a közúti forgalomban, és ennek során 2004. október 11-én közlekedési balesetet okozott. 2004. október 16-án a ravensburgi rendőrkapitányság lefoglalta az említett engedélyt.

28 A Landratsamt Ravensburg 2004. október 27-i határozatával megvonta A. Wiedemanntól a jogot, hogy cseh vezetői engedélye alapján Németországban gépjárművet vezessen, azzal az indokkal, hogy a német jogszabályok értelmében továbbra sem bizonyította az ilyen járművek vezetésére való alkalmasságát. E vezetői engedélyt visszaadták neki, miután azt a hatóság a „vezetői engedély nem jogosít gépjárművek vezetésére Németországban" megjegyzéssel látta el.

29 A német hatóságok tájékoztatták a Cseh Köztársaság közlekedési minisztériumát arról a tényről, hogy a vezetői engedély kiállítására jogosult cseh hatóságok vezetői engedélyt állítottak ki A. Wiedemann részére, annak ellenére, hogy az érdekelt fő

tartózkodási helye Németországban van, valamint hogy német vezetői engedélyét előzőleg visszavonták kábítószer-fogyasztás miatti – egyébként továbbra is fennálló – vezetésre való alkalmatlanság miatt.

30 A cseh közlekedési minisztérium 2005. április 18-i és 2006. január 10-i levelében közölte, hogy felülvizsgálja az illetékes cseh hatóságok határozatát.

31 Mivel a 2004. október 27-i határozattal szemben folytatott jogorvoslati eljárás nem vezetett eredményre, A. Wiedemann 2005. július 6-án keresetet nyújtott be a Verwaltungsgericht Sigmaringenhez (sigmaringeni közigazgatási bíróság), amely felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1. Úgy kell-e értelmezni a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését és 8. cikkének (2) és (4) bekezdését, hogy a vezetői engedély vezetésre való alkalmasság hiánya miatti, a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam közigazgatási hatósága általi visszavonása nem akadálya vezetői engedély kiadásának valamely másik tagállamban, és hogy a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamnak főszabály szerint az ilyen vezetői engedélyt is el kell ismernie?

2) Úgy kell-e értelmezni a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését és 7. cikke (1) bekezdésének a) pontját az irányelv III. mellékletével, valamint az irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdésével összefüggésben, hogy a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam nem köteles elismerni az olyan vezetői engedélyt, amelyet annak jogosultja vezetői engedélyének a szokásos tartózkodási hely államában történt visszavonása után, a kiállító állam vezetői engedély kiállítására jogosult hatóságának tudatos megtévesztésével, a vezetésre való alkalmasság visszanyerésének bizonyítása nélkül csalárd módon vagy a kiállító állam hatóságának munkatársaival történt összejátszás útján szerzett meg?

3) Úgy kell-e értelmezni a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését és 8. cikkének (2) és (4) bekezdését, hogy a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállam a vezetői engedélynek a közigazgatási hatóság általi visszavonását követően egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély elismerését ideiglenesen felfüggesztheti, vagy az engedély felhasználását megtilthatja, amíg a kiállító tagállam megvizsgálja, hogy a joggal való visszaélés útján szerzett vezetői engedélyt visszavonja-e?"

32 A német közlekedési miniszter 2007. április 26-án értesítette a Bíróságot arról a levélről, amelyet 2006. március 14-én cseh kollégája intézett hozzá, amelyben ez utóbbi megerősíti, hogy a cseh vezetői engedély kiállítása A. Wiedemann részére az irányadó rendelkezéseknek megfelelően történt. A kérdéseket előterjesztő bíróság megküldte a Bíróság részére ezt a levelet és annak német nyelvű fordítását. A Bíróság alapokmánya 23. cikkének megfelelően e dokumentumokat továbbították valamennyi, írásbeli észrevételeket benyújtó érdekelt részére.

*A C-343/06. sz. ügy*

33 2001. május 25-én az Amtsgericht Chemnitz (chemnitzi tartományi bíróság) ittas járművezetés miatt jogerősen elítélte P. Funkot, aki 2000. július 12-e óta Németországban kiállított B kategóriájú vezetői engedéllyel rendelkezett. A bíróság a gépjármű-vezetési jogát megszüntette, vezetői engedélyét visszavonta, és kilenc hónapos tilalmi időt állapított meg vele szemben új német vezetői engedély megszerzése tekintetében, amely 2002. február 24-én járt le.

34 P. Funk, aki új vezetői engedélyt kívánt szerezni, e célból tett lépései során orvosi-pszichológiai szakértői vizsgálatnak vetette alá magát. Az ennek alapján készült 2002. február 7-i szakértői vélemény szerint az érdekelt nem alkalmas gépjárművek vezetésére, mivel kedvező irányú személyiségfejlődés hiányában a visszaesés komoly veszélye áll fenn nála. Egy tanfolyam elvégzését követően azonban P. Funk 2002. március 26-án új vezetői engedélyt kapott.

35 2002. június 17-én egy ellenőrzés alkalmával megállapították, hogy P. Funk ismételten alkoholos befolyásoltság állapotában van. Mivel az említett ellenőrzést követően, 2003. június 17-én készült új szakvélemény azt állapította meg, hogy az érdekelt előre láthatólag továbbra is fog alkoholos befolyásoltság állapotában gépjárművet vezetni, a Stadt Chemnitz 2003. július 15-i, meg nem támadott határozatával visszavonta új vezetői engedélyét.

36 P. Funk 2003. december 2-án ismételten kérte új vezetői engedély kiállítását. Mivel a 2004. február 27-én készült szakvélemény számára kedvezőtlen megállapítást tartalmazott, a kérelmét visszavonta.

37 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kiderül, hogy – jóllehet a chemnitzi népesség-nyilvántartó hivatalnak úgy nyilatkozott, hogy tartózkodási helye kizárólag ebben a városban van, és ezt a tényt később maga is megerősítette – 2004. december 9-én P. Funk Teplicében (Cseh Köztársaság) B kategóriájú vezetői engedélyt kapott.

38 Miután a Stadt Chemnitz értesült erről a tényről, 2005. február 10-én felszólította P. Funkot a gépjárművek vezetésére való alkalmasságát igazoló szakvélemény benyújtására. Mivel ennek a felszólításnak nem tett eleget, a Stadt Chemnitz 2005. május 11-i határozatával megvonta tőle cseh vezetői engedélye Németország területén való használatának jogát, és bírság kiszabásának terhével felszólított ezen engedély bemutatására annak érdekében, hogy a tilalmat az engedélybe bejegyezzék. 2005. május 31-i határozatában 500 euróban határozta meg az e felszólítás elmulasztása esetén fizetendő bírság összegét, és kilátásba helyezte P. Funk vezetői engedélyének visszavonását.

39 Mivel az e határozatokkal szemben folytatott jogorvoslati eljárás nem vezetett eredményre, P. Funk keresetet nyújtott be a Verwaltungsgericht Chemnitzhez (chemnitzi közigazgatási bíróság), amely felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) A 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése és 8. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján megkövetelheti-e valamely tagállam egy másik tagállamban kiállított EU vezetői engedély jogosultjától, hogy [az első tagállam] hatóságánál az említett vezetői engedély annak területén történő használatának engedélyezését kérvényezze, ha a külföldön szerzett EU vezetői engedély jogosultjától korábban [ebben az első tagállamban] visszavonták a vezetői engedélyt, vagy [ezt az előző engedélyt ott] egyéb módon érvénytelenítették?

2) Nemleges válasz esetén: úgy kell-e értelmezni a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkének (2) bekezdését, hogy valamely tagállam a saját területén megtagadhatja egy másik tagállamban kiállított vezetői engedély rendelkezései szerinti vezetői jogosultság elismerését, ha [az első tagállamban kiállított] [előző] vezetői engedély jogosultjától korábban az ottani közigazgatósági hatóságok visszavonták a vezetői engedélyt, amennyiben az előbb említett tagállam joga szerint a vezetői engedély visszavonását vagy érvénytelenítését érintő közigazgatási jogi intézkedések során [a vezetői engedély újbóli megadására vonatkozóan] nincs tilalmi idő, és amennyiben a vezetői engedély újbóli megadása csak akkor igényelhető, ha az érintett vezetésre való alkalmasságát – mint a vezetői engedély újbóli megadásához szükséges anyagi jogi feltételt – a közigazgatási hatóságok felszólítására a nemzeti jog által részletesen szabályozott orvosi-pszichológiai szakvélemény formájában bizonyította?

3) Nemleges válasz esetén: úgy kell-e értelmezni a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) és (4) bekezdésével összefüggésben értelmezett 1. cikkének (2) bekezdését, hogy valamely tagállam a saját területén megtagadhatja egy másik tagállamban kiállított vezetői engedély rendelkezései szerinti vezetői jogosultság elismerését, ha [az első tagállamban kiállított] vezetői engedély jogosultjától korábban a közigazgatósági hatóságok [ez utóbbi tagállam területén] […] visszavonták a vezetői engedélyt, vagy azt egyéb módon érvénytelenítették, és objektív tények alapján (tartózkodási hely hiánya [az első] tagállamban, a vezetői engedély újbóli belföldi megadása iránti kérelem elutasítása) alaposan feltehető, hogy az [EU] vezetői engedély [másik tagállamban] történő megszerzésére csak a vezetői engedélynek [az első tagállamban történő] újbóli megadására irányuló nemzeti eljárás szigorú anyagi jogi követelményeinek, különösen az orvosi-pszichológiai szakvéleménynek a megkerülése céljából került sor?”

40 A cseh közlekedési minisztérium 2005. szeptember 5-i, P. Funk cseh vezetői engedélyének érvényességét megerősítő levelét csatolták ez utóbbi észrevételeihez, és a Bíróság alapokmánya 23. cikkének megfelelően e dokumentumot továbbították valamennyi, írásbeli észrevételeket benyújtó érdekelt részére.

**A Bíróság előtti eljárás**

41 A Bíróság elnöke 2006. október 10-i végzésével az írásbeli és a szóbeli szakasz lefolytatása, valamint az ítélet meghozatala céljából elrendelte a C-329/06. és C-343/06. sz. ügyek egyesítését.

42 2007. augusztus 1-jén a Bíróság írásbeli kérdéseket intézett a cseh kormányhoz a Cseh Köztársaság jogszabályait illetően egyrészt a 91/439 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában foglalt követelmények teljesülésének ellenőrzésével kapcsolatban, illetve azzal kapcsolatban, hogy lehetséges-e olyan vezetői engedély kiállítása, amelyben fel van tüntetve a jogosult másik tagállamban található tartózkodási helye, másrészt pedig azon szempontokkal kapcsolatban, amelyek alapján eldönthető, hogy az érintett szokásos tartózkodási helye ebben a tagállamban van-e, valamint hogy a szokásos tartózkodási hely valódiságát ellenőrzik-e.

43 A Bíróság Hivatalához 2007. augusztus 31-én érkezett telefaxban a cseh kormány azt a választ adta az említett kérdésre, hogy a 91/439 irányelvben előírt, a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó feltétel csak 2006. július 1-jén került átültetésre a cseh jogba. Az ezt megelőző időszakban a cseh szabályozás lehetővé tette vezetői engedély kiadását olyan személyek részére, akik a Cseh Köztársaság területén nem rendelkeztek állandó vagy ideiglenes tartózkodási hellyel.

**Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről**

44 A jelen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések a vezetői engedélyek kölcsönös elismerésének két, egymást követően vizsgálandó szempontjára vonatkoznak, nevezetesen arra, hogy egy tagállam megtagadhatja-e a más tagállamban kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, másrészt, hogy ideiglenes hatállyal felfüggesztheti-e az ilyen engedélyből eredő vezetési jogot addig, amíg az engedélyt kiállító tagállam ezen engedély esetleges visszavonásáról határoz.

*A tagállamok lehetőségéről egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély érvényessége elismerésének megtagadását illetően*

45 Előzetesen megjegyzendő, hogy az EK 234. cikk által bevezetett, a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés keretében a Bíróságnak hasznos választ kell adnia, amely megkönnyíti az előtte folyamatban lévő jogvita eldöntését. Ennek érdekében adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia a feltett kérdéseket. Arra is emlékeztetni kell továbbá, hogy a Bíróság feladata a közösségi jog minden olyan rendelkezésének értelmezése, amelyre a nemzeti bíróságoknak az eléjük terjesztett jogviták eldöntése érdekében szükségük van, még akkor is, ha e bíróságok az általuk feltett kérdésekben nem jelölik meg kifejezetten ezeket a rendelkezéseket (a C-280/91. sz. Viessmann-ügyben 1993. március 18-án hozott ítélet [EBHT 1993., I-971. o.] 17. pontja, a C-42/96. sz., Immobiliare SIF ügyben 1997. december 11-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-7089. o.] 28. pontja és a C-45/06. sz. Campina-ügyben 1997. március 8-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-2089. o.] 30. és 31. pontja).

46 A jelen ügyben, tekintettel az alapeljárásokban szereplő tényekre, valamint a Bírósághoz benyújtott észrevételek tartalmára, a feltett kérdéseket a 91/439 irányelv 7. cikke (1) bekezdése a) és b) pontjának figyelembevételével kell vizsgálni. Annak érdekében, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a Bíróság hasznos és a lehető legteljesebb körű választ tudjon adni, szükséges tehát, hogy – amennyiben a kérdéseket előterjesztő bíróságok ezt nem tették meg – e kérdések hatályát megfelelően kiterjesszék.

47 A C-329/06. sz. ügyben feltett első két kérdéssel és a C-343/06. sz. ügyben feltett második és harmadik kérdéssel a kérdéseket előterjesztő bíróságok lényegében arra keresnek választ, úgy értelmezendő-e a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése, 7. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja, valamint 8. cikkének (2) és (4) bekezdése, hogy azokkal ellentétes az, ha valamely tagállam (a fogadó tagállam) saját területén megtagadja egy másik tagállam (a kiállító tagállam) által később kiállított vezetői engedély elismerését olyan személlyel szemben, akinek korábbi vezetői engedélyét alkohol vagy kábítószer hatása alatti vezetés miatt visszavonták, ha ez a személy az új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszakon kívül, azonban a szokásos tartózkodási helyre vagy az alkalmasságra vonatkozó azon követelmények figyelmen kívül hagyásával kapta a vezetői engedélyt, amelyeket a fogadó tagállam e vonatkozásban a közúti közlekedésbiztonság céljának biztosítása érdekében előír.

48 Ezeket a kérdéseket együtt kell vizsgálni a C-343/06. sz. ügyben feltett első kérdéssel, amely lényegében annak eldöntésére irányul, előírhatja-e a fogadó tagállam, hogy egy másik tagállam által kiállított új vezetői engedély jogosultja köteles az engedély használata előtt ezen engedély használatára való jogosultság elismerését kérelmezni a fogadó tagállamban, ha korábbi vezetői engedélyét ez utóbbi tagállamban visszavonták vagy érvénytelenítették.

49 A 91/439 irányelv első preambulumbekezdéséből következik, hogy az ezen irányelv 1. cikkének (2) bekezdésében foglalt, a tagállamok által kiállított vezetői engedélyek kölcsönös elismerésének általános elvét többek között azon személyek mozgásának megkönnyítése érdekében alakították ki, akik a letelepedési helyüktől eltérő tagállamban tették le a járművezetői vizsgát (a C-476/01. sz. Kapper-ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-5205. o.] 71. pontja).

50 A következetes ítélkezési gyakorlat szerint az említett 1. cikk (2) bekezdése a tagállamok által kiállított vezetői engedélyek minden külön formai követelmény nélküli kölcsönös elismerését írja elő. E rendelkezés egyértelmű és pontos kötelezettséget ró a tagállamokra, amely nem biztosít mérlegelési mozgásteret a teljesítése érdekében hozott intézkedések terén (lásd e tekintetben a C-230/97. sz. Awoyemi-ügyben 1998. október 28-án hozott ítélet [EBHT 1998., I-6781. o.] 41. és 43. pontját, a C-246/00. sz., Bizottság kontra Hollandia ügyben 2003. július 10-én hozott ítélet [EBHT 2003., I-7485. o.] 60. és 61. pontját, a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 45. pontját, a C-227/05. sz. Halbritter-ügyben 2006. április 6-án hozott végzés

25. pontját és a C-340/05. sz. Kremer-ügyben 2006. szeptember 28-án hozott végzés 27. pontját).

51 Ebből következően a fogadó tagállam előzetesen semmilyen formai követelményt nem írhat elő a más tagállam által kiállított vezetői engedély elismerése tekintetében. Ellentétes tehát az említett kölcsönös elismerés elvével annak előírása egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély jogosultjával szemben, hogy egy másik tagállamban ezen engedély elismerését kérelmezze (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben hozott ítélet 60. és azt követő pontjait).

52 A kiállító tagállam feladata annak vizsgálata, hogy teljesülnek-e a közösségi jogszabályok által többek között a szokásos tartózkodási helyre és a vezetésre való alkalmasságra vonatkozóan előírt minimumkövetelmények, és következésképpen igazolt-e a vezetői engedély – adott esetben új engedély – kiadása.

53 Ezért, ha valamely tagállam hatóságai a 91/439 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének megfelelően kiállítottak egy vezetői engedélyt, a többi tagállamnak nincs joga azt vizsgálni, hogy az engedély megadása az ezen irányelv által előírt követelményeknek megfelelően történt-e (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Halbritter-ügyben hozott végzés 34. pontját és a Kremer-ügyben hozott végzés 27. pontját). Azt ugyanis, hogy valaki egy tagállam által kiállított vezetői engedéllyel rendelkezik, annak bizonyítékaként kell tekinteni, hogy ennek az engedélynek a jogosultja az engedély kiállítása napján megfelelt az említett követelményeknek (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Bizottság kontra Hollandia ügyben hozott ítélet 75. pontját, a C-408/02. sz., Da Silva Carvalho ügyben 2003. december 11-én hozott végzés 21. pontját, valamint a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 46. pontját). Az a tény tehát, hogy az említett irányelv III. mellékletének 5. pontja alapján a tagállamok a vezetői engedélyek kiadása során e mellékletben megállapítottaknál szigorúbb orvosi vizsgálatot is előírhatnak, nem érinti e tagállam azon kötelezettségét, hogy elismerje a más tagállamok által ugyanezen irányelvnek megfelelően kiadott vezetői engedélyeket.

54 Ebből először is az következik, hogy az a fogadó tagállam, amely a vezetői engedély kiadására többek között a korábbi engedély bevonása után szigorúbb nemzeti

követelményeket ír elő, nem tagadhatja meg a később egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély elismerését kizárólag amiatt, hogy ennek az új engedélynek a jogosultja azt olyan nemzeti szabályozás alapján kapta, amely e fogadó tagállam által előírtaktól eltérő követelményeket ír elő.

55 Másodszor, a kölcsönös elismerés elvével ellentétes az, ha a fogadó tagállam amiatt tagadja meg egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély elismerését, hogy a fogadó tagállam információi szerint ezen engedély jogosultja a kiállítás időpontjában nem teljesítette az engedély megadásának feltételeit (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Da Silva Carvalho ügyben hozott végzés 22. pontját és a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 47. pontját).

56 Mivel a 91/439 irányelv a kiállító tagállam számára kizárólagos hatáskört biztosít annak vizsgálatára, hogy az általa kiállított vezetői engedélyek megadása az ezen irányelv által előírt követelményeknek megfelelően történik-e, egyedül ennek a tagállamnak a feladata, hogy megtegye a megfelelő intézkedéseket azon vezetői engedélyekkel kapcsolatban, amelyekről később kiderül, hogy azok jogosultja nem teljesítette az említett követelményeket (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Da Silva Carvalho ügyben hozott végzés 23. pontját és a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 48. pontját).

57 Ha valamely tagállamnak komoly oka van egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély szabályszerűségében kételkedni, akkor ezt a 91/439 irányelv 12. cikkének (3) bekezdése által bevezetett kölcsönös segítségnyújtás és információcsere keretében közölnie kell e másik tagállammal. Amennyiben a kiállító tagállam nem teszi meg a megfelelő intézkedéseket, a fogadó tagállam az EK 227. cikk alapján eljárást indíthat vele szemben, kérve, hogy a Bíróság állapítsa meg a 91/439 irányelvből eredő kötelezettségek teljesítésének elmulasztását (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Da Silva Carvalho ügyben hozott végzés 23. pontját és a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 48. pontját).

58 Tény, hogy – amint az a 91/439 irányelv utolsó preambulumbekezdéséből következik – a közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos okokból az irányelv 8. cikkének

(2) és (4) bekezdése bizonyos körülmények között megengedi a tagállamoknak, hogy a vezetői engedélyek korlátozására, visszavonására, valamint ideiglenes és végleges bevonására vonatkozó nemzeti rendelkezéseiket alkalmazzák minden vezetői engedély jogosultjára, aki a területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkezik.

59 Emlékeztetni kell azonban egyrészt arra, hogy e lehetőség, ahogyan az a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) bekezdéséből következik, kizárólag az érdekeltnek a vezetői engedély más tagállam általi kiállítását követően tanúsított magatartása miatt vehető igénybe (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Halbritter-ügyben hozott végzés 38. pontját és a Kremer-ügyben hozott végzés 35. pontját).

60 Másrészt, az említett 8. cikk (4) bekezdésének első albekezdése, amelynek alapján valamely tagállam megtagadhatja egy másik tagállam által olyan személy részére kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, akinek vezetési jogát az előbbi állam területén korlátozták, felfüggesztették, visszavonták vagy megszüntették, a vezetői engedélyek kölcsönös elismerésének elve alóli kivételt jelent, és ezért szigorúan értelmezendő (lásd e tekintetben a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 70. és 72. pontját, valamint a fent hivatkozott Halbritter-ügyben hozott végzés 35. pontját és a fent hivatkozott Kremer-ügyben hozott végzés 28. pontját).

61 Ezzel kapcsolatban mindenekelőtt ki kell emelni, hogy bár e rendelkezés bizonyos feltételekkel megengedi valamely tagállam számára egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély érvényessége elismerésének megtagadását, ebből azonban – a német kormány állításával ellentétben – nem következik, hogy az első tagállam előzetes engedélyezés feltételéhez kötheti a második tagállam által kiállított vezetői engedély használatának jogát (e tekintetben lásd a fent hivatkozott Kremer-ügyben hozott végzés 37. pontját).

62 Tekintve, hogy a tagállamok a vezetői engedélyek kiállítása során kötelesek a 91/439 irányelv által előírt minimumkövetelményeket betartani, ezek között az irányelv III. mellékletében szereplő, a vezetési alkalmasságra vonatkozó követelményeket, ellentétes lenne a formai követelmények nélküli kölcsönös elismerés

kötelezettségének elvével ezen irányelv 8. cikke (4) bekezdése első albekezdésének olyan értelmezése, mely szerint minden olyan személy, akinek vezetői engedélyét korábban valamely tagállamban visszavonták vagy érvénytelenítették, általában kötelezhető lenne e tagállam hatóságainál annak kérelmezésére, hogy egy másik tagállamban később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jogának gyakorlását számára engedélyezzék.

63 Az említett rendelkezés alapján a tagállamok egy másik tagállam által esetlegesen később kiállított bármely vezetői engedély érvényességének elismerését sem tagadhatják meg határozatlan időre olyan személlyel szemben, akinek e tagállam által kiállított vezetői engedélyét ott visszavonták vagy érvénytelenítették (e tekintetben lásd a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 76. pontját, valamint a fent hivatkozott Halbritter-ügyben hozott végzés 27. pontját és a Kremer-ügyben hozott végzés 29. pontját). Annak elismerése ugyanis, hogy valamely tagállamnak nemzeti rendelkezései alapján jogában áll határozatlan időre megtagadni egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély érvényességének elismerését, kifejezett tagadása volna a vezetői engedélyek kölcsönös elismerése elvének, amely a 91/439 irányelv által létrehozott rendszer alapvető elemét jelenti (a fent hivatkozott Kapper-ügyben hozott ítélet 77. pontja, valamint a fent hivatkozott Halbritter-ügyben hozott végzés 28. pontja és a Kremer-ügyben hozott végzés 30. pontja).

64 Különösen, a Bíróság a fent hivatkozott Kremer-ügyben hozott végzésének 38. pontjában kimondta, hogy ha egy személytől valamely tagállam területén új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszak előírása nélkül vonják vissza a vezetői engedélyt, a 91/439 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének és 8. cikke (2) és (4) bekezdésének összefüggő rendelkezései megtiltják e tagállam számára, hogy megtagadja saját területén egy másik tagállamban később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jog, és ezáltal ezen engedély érvényességének elismerését, ameddig annak jogosultjánál nem teljesülnek az ezen első tagállam által az e visszavonást követően új vezetői engedély megadására előírt feltételek, ideértve a vezetésre való alkalmasság vizsgálatát is, amely tanúsítja, hogy az említett visszavonás indokai már nem állnak fenn.

65 Ezzel szemben a fentiekből következően nem ellentétes a 91/439 irányelv 1. cikke (2) bekezdésének és 8. cikke (4) bekezdésének rendelkezéseivel, ha valamely tagállam olyan személytől, akinek vezetői engedélyét új engedély kérelmezésére vonatkozó

meghatározott tartamú tilalmi időszak előírásával visszavonták, megtagadja egy másik tagállam által ezen tilalmi időszak alatt kiállított új vezetői engedély elismerését.

66 Hasonlóképpen, bár a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése nem engedi meg a fogadó tagállamnak egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély elismerésének megtagadását kizárólag amiatt, hogy ezen engedély jogosultjának korábbi vezetői engedélyét a szokásos tartózkodási hely szerinti tagállamban visszavonták, e rendelkezés azonban lehetővé teszi, amint arra a Bíróság a jelen ítélet 58. és 59. pontjában emlékeztetett, hogy a büntetőjogi és a rendőrségi jogszabályok területiségére vonatkozó elvre is figyelemmel az új engedélyt korlátozza, ideiglenesen bevonja, visszavonja vagy érvénytelenítse, ha a jogosultnak az ezen engedély kiállítását követően tanúsított magatartása a fogadó tagállam nemzeti joga szerint azt indokolttá teszi.

67 A kérdéseket előterjesztő bíróság kérdéseinek megválaszolása érdekében ezt követően különösen a kölcsönös elismerés elvét kell vizsgálni, amint arra a Bíróság fentebb emlékeztetett, olyan esetben, amikor bizonyítást nyer, hogy az új vezetői engedélyt a 91/439 irányelv által előírt, a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó feltétel figyelmen kívül hagyásával állították ki.

68 E tekintetben az irányelv negyedik preambulumbekezdéséből az következik, hogy a közúti közlekedés biztonságának védelme érdekében bevezetett követelmények közé tartoznak az említett irányelv 7. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontjában szereplő, a vezetési engedély megadásának a vezetési alkalmasságra és a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó feltételei.

69 Amint az Európai Közösségek Bizottsága észrevételeiben megjegyzi, a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó feltétel különösen a „vezetőiengedély-turizmus” elleni küzdelmet segíti elő, tekintve hogy a vezetői engedély megadására vonatkozó tagállami jogszabályok terén nincs teljes körű harmonizáció. Egyébként, amint azt a főtanácsnok indítványának 78. pontjában megjegyzi, ez a feltétel elengedhetetlen a vezetésre való alkalmasság követelménye teljesülésének ellenőrzése érdekében.

70 A 91/439 irányelv 7. cikkének (5) bekezdése ugyanis, amely szerint senki nem rendelkezhet több mint egy tagállam által kiállított vezetői engedéllyel, a vezetői engedély egyediségét biztosítja. Mint előzetes feltétel, amely lehetővé teszi annak vizsgálatát, hogy a jelölt teljesíti-e az irányelv által előírt egyéb követelményeket, a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó, a kiállító tagállamot meghatározó feltétel ezért különleges jelentőséggel bír az említett irányelv által előírt többi feltételhez képest.

71 Ezért a közúti közlekedés biztonságát veszélyeztethetné, ha a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó feltétel nem teljesülne olyan személy esetén, akinek vezetési jogát korábban ezen irányelv 8. cikkének (4) bekezdése értelmében korlátozták, felfüggesztették, visszavonták vagy megszüntették.

72 Következésképpen abban az esetben, amikor nem a fogadó tagállam által közölt, hanem magában az engedélyben feltüntetett vagy a kiállító tagállamtól származó, nem vitatott információk alapján megállapítható, hogy a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó, a 91/439 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt feltétel az engedély kiállításakor nem teljesült, a fogadó tagállam, amelynek területén az említett engedély jogosultjának korábbi vezetői engedélyét visszavonták, megtagadhatja egy másik tagállam által új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszakon kívül, később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jog elismerését.

73 A fenti megfontolások alapján a feltett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdése, 7. cikkének (1) bekezdése és 8. cikkének (2) és (4) bekezdése úgy értelmezendő, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam az alapügyekben szereplőkhöz hasonló körülmények között megtagadja az érintett személlyel szemben kiszabott, új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszakon kívül egy másik tagállam által, később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jognak, és ezáltal ezen engedély érvényességének a saját területén való elismerését, ha ezen engedély jogosultjánál nem teljesülnek az ezen első tagállam által az e visszavonást követően új vezetői engedély megadására előírt feltételek, ideértve a vezetésre való alkalmasság ellenőrzését is, amely tanúsítja, hogy az említett visszavonás indokai már nem állnak fenn. Ugyanilyen körülmények között nem ellentétes

az említett rendelkezésekkel, ha valamely tagállam megtagadja egy másik tagállam által később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jognak a saját területén való elismerését, ha magában az engedélyben feltüntetett vagy a kiállító tagállamtól származó, nem vitatott információk alapján megállapítást nyert, hogy az említett engedély kiállításakor az engedély jogosultjának, akinek korábbi vezetői engedélyét az első tagállam területén visszavonták, szokásos tartózkodási helye nem a kiállító tagállam területén volt.

*Egy másik tagállam által kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jog ideiglenes felfüggesztésének lehetőségéről*

74 Harmadik kérdésével a C-329/06. sz. ügyben kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keres választ, úgy kell-e értelmezni a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdését és 8. cikkének (2) és (4) bekezdését, hogy valamely tagállam a vezetői engedélynek a közigazgatási hatósága általi visszavonását követően egy másik tagállam által később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jogot a közúti közlekedés biztonsága érdekében ideiglenesen felfüggesztheti, ha ez utóbbi tagállam azt közölte, hogy vizsgálatot indított ezen új vezetési engedély megadásának részletes szabályaival kapcsolatban, amely annak visszavonását eredményezheti.

A kérdés jelentőségéről

75 A C-329/06. sz. ügyre vonatkozó írásbeli észrevételeiben a német kormány arra hivatkozik, hogy a Cseh Köztársaságnak a 2006. március 14-i levelében kifejtett, a jelen ítélet 32. pontjában ismertetett álláspontjára tekintettel, mely szerint e tagállam nem vonta vissza A. Wiedemann vezetői engedélyét, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ezen kérdésnek már nincs jelentősége.

76 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az EK 234. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, kizárólag az ügyben eljáró és a bírósági döntésért felelősséggel tartozó nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira figyelemmel megítélje mind az előzetes döntéshozatal szükségességét ítéletének meghozatala szempontjából, mind pedig a Bíróság elé terjesztendő kérdések jelentőségét. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések a közösségi jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság főszabály szerint köteles határozni (lásd különösen a C-379/98. sz. PreussenElektra-ügyben 2001. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-2099. o.] 39. pontját, a C-341/05. sz., Laval un Partneri ügyben 2007. december 18-án hozott ítélet [EBHT 2007., I-11767. o.] 45. pontját és a C-450/06. sz. Varec-ügyben 2008. február 14-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-581. o.] 23. pontját).

77 A Bíróság mindazonáltal azt is kimondta, hogy kivételes esetekben jogosult saját hatáskörének ellenőrzése céljából megvizsgálni azokat a körülményeket, amelyek között a nemzeti bíróság hozzá fordult (a fent hivatkozott Varec-ügyben hozott ítélet 24. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). A Bíróság elutasíthatja a határozathozatalt a nemzeti bíróság által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről többek között akkor, ha a közösségi jog kért értelmezése nyilvánvalóan nem áll semmilyen kapcsolatban az alapjogvita valóságával vagy tárgyával, vagy ha a probléma hipotetikus természetű (lásd e tekintetben a fent hivatkozott PreussenElektra-ügyben hozott ítélet 39. pontját és Laval un Partneri ügyben hozott ítélet 46. pontját).

78 A jelen ügyben a német kormány nem vitatja a Bíróságnak az előzetes döntéshozatali eljárás kezdetén fennálló hatáskörét. Ugyanis mindössze annyit jegyez meg, hogy a jelen kérdés a cseh közlekedési minisztérium 2006. március 14-i levele következtében okafogyottá vált, mivel abban a cseh hatóságok közlik az alapügyben szereplő cseh vezetői engedély visszavonása iránti eljárás megindításának végleges megtagadását.

79 Nem a Bíróságnak, hanem a nemzeti bíróságnak kell azonban e levél jelentését megítélnie annak megállapítása érdekében, hogy az tartalmaz-e ilyen megtagadást. Mindenesetre kizárólag a nemzeti bíróság feladata annak eldöntése, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat meghozatalát követően tudomására jutott események fényében ezen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés megválaszolása feleslegessé vált-e az elé terjesztett jogvita megoldásának szempontjából.

80 Következésképpen válaszolni kell a jelen előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre.

A kérdés érdeméről

81 Mindenekelőtt megjegyzendő, hogy mivel egy tagállam a 91/439 irányelv alapján köteles egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély elismerésére, a vezetői engedélyek kölcsönös elismerésének hatékony érvényesülését veszélyeztetné, ha ez az első tagállam jogosult volna az ezen engedélyből eredő vezetési jog ideiglenes felfüggesztésére, mialatt a második tagállam az engedély kiállításának módozatait ellenőrzi.

82 Ebben az esetben ugyanis, még ha ez az ellenőrzés az érintett engedély visszavonását eredményezheti is, az abból eredő vezetési jog ideiglenes felfüggesztése ezen engedély jogellenességének vélelmén alapulna, ami nem egyeztethető össze a Bíróságnak a jelen ítélet 53. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatával, amely szerint azt, hogy valaki valamely tagállam által kiállított vezetői engedéllyel rendelkezik, annak bizonyítékaként kell tekinteni, hogy ennek az engedélynek a jogosultja az engedély kiállítása napján megfelelt az engedély megadására vonatkozóan a 91/439 irányelv által előírt követelményeknek.

83 Az a tagállam, amely, miután visszavonta valamely személy vezetői engedélyét, a jelen irányelv rendelkezései értelmében köteles az e személy számára később egy másik tagállam által kiállított vezetői engedély elismerésére, nem függesztheti fel tehát ebből az új engedélyből eredő vezetési jogot.

84 Ha viszont a jelen ítélet 73. pontjában adott válasz második részének megfelelően valamely tagállam kivételesen jogosult egy másik tagállam által kiállított vezetői

engedély érvényessége elismerésének megtagadására, ez az első tagállam szükségképpen jogosult ezen engedély birtokosa vezetési jogának felfüggesztésére az alatt az idő alatt, amíg a második tagállam az engedély kiállításának módozatait, többek között a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó, a 91/439 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt feltételt ellenőrzi, ami esetlegesen az említett engedély visszavonását eredményezheti.

85 Egyébként, amint azt a Bíróság a jelen ítélet 66. pontjában megállapította, emlékeztetni kell arra, hogy a 91/439 irányelv 8. cikkének (2) bekezdése alapján a tagállamok egy másik tagállamban kiállított vezetői engedély jogosultjával szemben az érdekeltnek ezen engedély kiállítását követően tanúsított magatartása következtében jogosultak a vezetési jog korlátozására, felfüggesztésére, visszavonására vagy megszüntetésére vonatkozó saját nemzeti rendelkezéseiket alkalmazni.

86 A fenti megfontolások alapján a C-329/06. sz. ügyben feltett harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdésével és 8. cikkének (2) és (4) bekezdésével ellentétes, ha valamely tagállam, amely a 91/439 irányelv alapján köteles egy másik tagállam által kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jog elismerésére, ideiglenesen felfüggeszti ezt a jogot, mialatt ez utóbbi tagállam az engedély kiállításának módozatait ellenőrzi. Ugyanebben az összefüggésben azonban nem ellentétes az említett rendelkezésekkel, ha valamely tagállam felfüggeszti az említett jogot, ha az említett engedélyben feltüntetett vagy a kiállító tagállamtól származó egyéb, nem vitatott információkból kiderül, hogy a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó, a 91/439 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt feltétel az engedély kiállításakor nem teljesült.

## A költségekről

87 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróságok előtt folyamatban lévő eljárások egy szakaszát képezi, ezek a bíróságok

döntenek a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **A 2003. szeptember 29-i 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a vezetői engedélyekről szóló, 1991. július 29-i 91/439/EGK tanácsi irányelv 1. cikkének (2) bekezdése, 7. cikkének (1) bekezdése és 8. cikkének (2) és (4) bekezdése úgy értelmezendő, hogy azokkal ellentétes, ha valamely tagállam az alapügyekben szereplőkhöz hasonló körülmények között megtagadja az érintett személlyel szemben kiszabott, új engedély kérelmezésére vonatkozó tilalmi időszakon kívül egy másik tagállam által, később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jognak, és ezáltal ezen engedély érvényességének a saját területén való elismerését, ameddig ezen engedély jogosultjánál nem teljesülnek az ezen első tagállam által az e visszavonást követően új vezetői engedély megadására előírt feltételek, ideértve a vezetésre való alkalmasság vizsgálatát is, amely tanúsítja, hogy az említett visszavonás indokai már nem állnak fenn.**

   **Ugyanilyen körülmények között azonban nem ellentétes az említett rendelkezésekkel, ha valamely tagállam megtagadja egy másik tagállam által később kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jognak a saját területén való elismerését, ha magában az engedélyben feltüntetett vagy a kiállító tagállamtól származó nem vitatott információk alapján megállapítást nyert, hogy az említett engedély kiállításakor az engedély jogosultjának, akinek korábbi vezetői engedélyét az első tagállam területén visszavonták, szokásos tartózkodási helye nem a kiállító tagállam területén volt.**

2) **Az 1882/2003 rendelettel módosított 91/439 irányelv 1. cikkének (2) bekezdésével és 8. cikkének (2) és (4) bekezdésével ellentétes, ha valamely tagállam,**

**amely a 91/439 irányelv alapján köteles egy másik tagállam által kiállított vezetői engedélyből eredő vezetési jog elismerésére, ideiglenesen felfüggeszti ezt a jogot, mialatt ez utóbbi tagállam az engedély kiállításának módozatait ellenőrzi. Ugyanebben az összefüggésben azonban nem ellentétes az említett rendelkezésekkel, ha valamely tagállam felfüggeszti az említett jogot, ha az említett engedélyben feltüntetett vagy a kiállító tagállamtól származó egyéb, nem vitatott információkból kiderül, hogy a szokásos tartózkodási helyre vonatkozó, a 91/439 irányelv 7. cikke (1) bekezdésének b) pontjában előírt feltétel ugyanezen engedély kiállításakor nem teljesült.**

Aláírások